

Orgaan van de Bond van
Hervormde Mannenverenigingen op Gereformeerde Grondslag

de *hervormde* vaan

75^e jaargang · nr 9 · september 2015

pagina 4

Bijbelstudie O.T.:
Het eerste deel
van de vlucht
voor Saul

pagina 15

Serie Tien Geboden:
De aanhef
van de Wet

pagina 17

WEB:
In gesprek

1e voorzitter: Ds. W. Westland
Bonkelaarsplein 46, 3363 EL Sliedrecht
T 0184 636920 • dswwestland@hotmail.com

2e voorzitter: Ds. J.P. Nap
Dorpsstraat 180, 6741 AR Lunteren
T 0318 483717 • dsjpnep@hetnet.nl

1e secretaris: Ds. J. van Dijk
Callunalaan 12, 6721 HA Bennekom
T 0318 304955 • ds.j.vandijk@hetnet.nl

2e secretaris: Dhr. C.D. Groenendijk
Koolmees 35, 2986 VB Ridderkerk
T 0180 423817 • c.d.groenendijk@hetnet.nl

1e penningmeester: Dhr. C. Oosterom
Jan van Aemstelstraat 7, 3411 XK Lopik
T 0348 551496 •
account.c.oosterom@planet.nl

2e penningmeester: Dhr. J. van Capelleveen
Valleistraat 60, 3901 RT Veenendaal
T 0318 516930 • jvancapelleveen@solcon.nl

Lid: Ds. E. de Mots (commissie 25+)
Joh. Willem Frisostraat 38, 7462 GX Rijssen
T 0548 519549 • e.de.mots@solcon.nl

Lid: Ds. J.H. Lammers (Themadagen)
Pelikaan 34, 2986 TB Ridderkerk
T 0180 424636 • j.h.lammers@hetnet.nl

Lid: Ds. A.D. Goijert (Redactie-adres)
Tijgervlinder 44, 3863 GP Nijkerk
T 033 8446241 • a.goijert3@upcmail.nl

Overlijdensberichten:
J. Bout & Zn., Postbus 3, 1270 AA Huizen
E info@boutdruk.nl (o.v.v. Herv. Vaan)

Mutaties: Schriftelijk melden aan het Bonds bureau
Bestuurswijz. moeten naar de 1e secretaris

Adres administratie:
Hervormd Bonds bureau, Beatrixstraat 20a,
3862 DB Nijkerk • T 033 - 2456699
E bonds bureau@filternet.nl
Bankrek.nr. NL08RABO0377871559
t.n.v. Herv. Mannenbond op G.G. te Nijkerk

*Voor al onze activiteiten zie onze agenda op
www.hervormdemannenbond.nl*

inzenden kopij oktober-nummer

De kopij voor het september-nummer moet vóór
20 september bij de drukker (info@boutdruk.nl)
aanwezig zijn.

inhoud

Meditatie	3
Bijbelstudie o.t.	4
Bijbelstudie n.t.	8
Van de voorzitter	11
In the picture	12
Serie Tien Geboden	15
WEB	17
Organisatienieuws	18
Boekbespreking	18
Overlijdensberichten	19
Uitnodiging Bonds dag 2015	20

Ook de heidenen!

En toen zij dit hoorden, waren zij gerustgesteld, en zij verheerlijkten God en zeiden: Zo heeft God dus ook aan de heidenen de bekering gegeven die tot het leven leidt.

(Handelingen 11: 18)

In Hand. 10 en 11:1-18 vinden we de lange en mooie geschiedenis van Cornelius, Petrus en vooral van de Heilige Geest. Met veel moeite is Petrus, na het gezicht van het laken met al die beesten, in het huis van Cornelius, de Romeinse hoofdman over 100 Italiaanse soldaten, terechtgekomen. Hij heeft nog zes man meegenomen uit Joppe ook. Wat een verrassing dat hij in Ceasarea mag spreken woorden van zaligheid voor een heel heidens gezelschap. De Heilige Geest was op hen gevallen en gelovigen werden gedoopt. Petrus en de zijnen zijn nog langer gebleven. Onder heidens dak, geslapen en gegeten. Dit was nog nooit vertoond!

Dit bezoek had dus wel gezegende gevolgen. Als de Geest werkt, wie kan het keren? Je zou denken dat de broeders, Messiasbelijdende Joden in Jeruzalem, dit wel heel fijn vonden. Dat ze God hebben geloofd, een dankdienst hebben gehouden. Zo was het niet. Ze waren het er helemaal niet mee eens, er waren protesten. Dat kon Petrus toch niet maken? Wel erg dat ze de Heere Jezus niet gunnen aan de heidenen, dat zijn de niet-Joden. Gunnen wij de Heere aan Jan en alleman? Petrus moet zich verantwoorden. Hij geeft rekschap. Hij is niet boos op ze. Hij was zichzelf ook tegengekomen, hij wilde eerst zelf ook niet naar hen toe. Als hij die stem uit de hemel niet had gehoord, was hij in Joppe gebleven. Hij vertelt rustig wat hem is overkomen. God heeft alles zo geleid. De nadruk ligt op Gods werk, hij zelf staat niet in het middelpunt. Als God een deur opent, wie zal hem sluiten?

Was het ook al niet in het OT geschreven dat het heil ook voor de heidenen zou zijn? En was dat Cornelius niet verteld? Buitenstaanders zouden binnenkomen. Het was Abram al voorzeggd. Voor de strenge Joden was dat een blinde vlek, het heil was alleen voor hen. Zoals het voor de kerk ook eeuwen een blinde vlek is geweest dat Joodse mensen tot Jezus en de zaligheid zouden komen.

De tegenstanders zijn gerustgesteld na het verhaal van Petrus. Een mooi voorbeeld hoe om te gaan met verschillen in de gemeente. Of misschien wel op de mannenvereniging. Rustig bij elkaar gaan zitten en luisteren naar wat God heeft gedaan. Geen hete hoofden en koude harten, maar zoals Paulus schreef: "Laat in nederigheid de een de ander voortreffelijker achten dan zichzelf" (Fil. 2:3). Afkeuring wordt verheerlijking. Niet van Petrus of Cornelius of zichzelf, maar van God. Net als in Ceasarea (Hand. 10:46). God is heerlijk, zeggen ze. God heeft ook heidenen bekeerd. Hen die de dood hadden verdiend, uit genade het leven geschonken. Door het geloof in Jezus hebben ze het leven in Zijn Naam. Een nieuw bestaan hier en nu en straks het eeuwig zalig hemelleven.

Hoe begon het? Met de komst van een engel, Gods boodschapper. Met door God gestuurde knechten, zie Hand. 10:20b. Met de komst van een apostel. Met de prediking van woorden van zaligheid uit het Woord van God. Dat Woord mogen wij op onze verenigingsavonden weer met elkaar gaan onderzoeken. Dat wil de Heere zegenen en dan verheerlijken wij ook Vader, Zoon en Heilige Geest.

Ds. J.H. Lammers

bijbelstudie o.t.

David 4

Het eerste deel van de vlucht voor Saul

1 Samuël 21 en 22

Nob (1 Samuël 21: 1-9)

Als Saul David uit de weg probeert te ruimen, wordt deze een vluchteling. David vlucht uit Gibeon naar Samuël in Najoth bij Rama (19: 18). Al snel gaat Saul hem daar zoeken. David gaat terug naar Jonathan in Gibeon (20: 1). Als Jonathan aan David vertelt dat Saul vastbesloten is hem te doden, vlucht David naar Nob. Dat is een stad tussen Jeruzalem en Gibeon. Blijkbaar is deze stad na de verwoesting van Silo de priesterstad geworden. Als de hogepriester Achimelech, achterkleinzoon van Eli, David ziet, vraagt hij waarom hij alleen is. David leidt de priester Achimelech om de tuin, als hij zegt dat hij een geheime opdracht van de koning heeft ontvangen. Hij vraagt om brood voor zichzelf en voor de mannen die op een andere plaats zijn.

Er is volgens Achimelech echter alleen heilig brood. Hij bedoelt de toonbroden die voortdurend in het heilige van de tabernakel en later van de tempel in twee stapels van zes voor het aangezicht van de Heere lagen als een offer der dankbaarheid voor Hem. De broden worden op de sabbat voor verse verwisseld en de oude mogen alleen door de priesters worden gegeten (Ex. 25: 30; Lev. 24: 5vv). Achimelech wil ze afstaan aan David en zijn mannen op voorwaarde dat ze cultisch rein zijn. David geeft aan dat de mannen zich gedurende drie dagen van vrouwen hebben

onthouden. Achimelech geeft het brood.

Vervolgens vraagt David om een speer of een zwaard. Het blijkt dat alleen het zwaard van Goliath aanwezig is. David neemt dit zwaard mee.

Een zekere Doëg, een Edomiet, is getuige van het gebeuren en vertelt het later aan Saul. Op het bevel van Saul worden straks alle priesters in Nob omgebracht (22: 6-23). Alleen Abjathar ontkomt. David erkent dat hij de aanleiding is geweest voor deze vreselijke gebeurtenis (22: 22).

Gath (1 Samuël 21: 10-15)

David trekt verder naar Gath om bij een Filistijnse koning asiël te zoeken, genaamd Achis. Hij zal zich bekend hebben gemaakt als een vijand van Saul, zonder te zeggen wie hij is. De legeroversten van Achis herkennen David en zeggen het tegen hun koning. Omdat Goliath die door David is gedood, uit Gath kwam, maakt de naam David diepe indruk op de Gathieten. Het is niet duidelijk waarom ze hem koning noemen. Bedoelen ze het spottend? Of heeft het woord koning bij de Filistijnen een andere functie?

Als David in de gaten heeft dat ze hem herkennen, vreest hij dat ze hem gevangen nemen en doden. David stelt zich aan als een krankzinnige, als iemand die niet goed bij zijn verstand is. Een slimme zet, omdat men

in die tijd bang was voor krankzinnigen, van wie men dacht dat ze door een gevaarlijke geest bezeten waren. David kan gaan. De daad van David is niet goed. Uiteindelijk is het de trouwe zorg van de Heere dat het niet verkeerd afloopt met David. Na zijn vertrek van Achis zingt hij Psalm 34 (Achis wordt hier Abimelech genoemd) en daar roept hij: 'Ik heb de HEERE gezocht en Hij heeft mij geantwoord en mij uit al mijn vrezen gered.' Ook Psalm 56 wordt door David n.a.v. deze gebeurtenis gedicht.

Adullam (1 Samuël 22: 1, 2)

David vervolgt zijn weg als zwerver. Waarom bevrijdt de Heere David niet ineens uit alle moeiten? Het is toch een kleine moeite voor Hem om de macht van Saul te verbreken en om David koning te laten worden. Dit zou de weg zijn waar David zelf de voorkeur aan zou geven. Maar de Heere doet zien dat Zijn wegen hoger zijn dan onze wegen. Hij Die vanuit de hoogte het beste overzicht heeft over ons leven, beproeft ons opdat we zouden leren geheel afhankelijk van Hem te zijn en op Hem te wachten.

David ontkomt tijdens de vlucht naar de grot van Adullam, ergens tussen de Filistijnse laagvlaktes en Bethlehem. Hier verbergt David zich, zodat Saul en zijn bloeddorstige soldaten hem niet kunnen vinden. Is er een heenwijzing in deze geschiedenis in Hebrreeën 11: 38? In de stilte van de grot toont de Heere Zijn aangezicht. Spurgeon zegt: 'Als David in zijn paleis net zo veel gebeden zou hebben als in de spelonk, dan zou hij nooit tot de zondige daad gekomen zijn die in zijn latere leven zoveel ellende heeft gebracht.' In de tijd dat David in de spelonk is en in nood is, dicht hij de Psalmen 57 en 142.

Dat David in Adullam terecht komt, is ook

een test voor het volk. Voor wie zullen de Israëlieten kiezen? Voor de machtige Saul? Of voor David die als vluchteling en zwerver een weg van vernedering gaat? Hoeveel mensen van het volk zullen ontdekken dat de spelonk van Adullam de enige plaats is van eer in Israël? De Israëlieten waren vol van David. Hij was aangenaam in de ogen van het gehele volk (18: 5,16). Maar zal dat blijven, nu David impopulair geworden is, gevluht is uit het paleis en onderdak zoekt in een spelonk? Echte liefde laat zich niet leiden door uiterlijke omstandigheden. Zij die zich achter David scharen om beter van hem te worden, vallen af.

We horen dat de broers van David tot hem komen. Blijkbaar vallen ze als bloedverwanten van David in ongenade. Ze vrezen represailles ter wille van David. Is er niet een zekere ironie in de opmerking? Toen David op bezoek kwam om met zijn broers mee te leven, berispten ze David. De broers beschouwden hem als het kleine broertje. Maar nu erkennen ze zijn roeping tot koning.

Ook de ouders van David komen tot hem.

Verder vergadert ieder die in nood is (letterlijk staat er: die benauwd was), ieder die een schuldeiser heeft (mensen die schuld hebben en deze niet kunnen aflossen) en ieder die verbitterd van gemoed is, omdat het recht geschonden is en er zo weinig barmhartigheid is. Stuk voor stuk zijn het mensen die door het beleid van Saul in moeilijkheden zijn gebracht. Onder hen zijn geen hooggeplaatsten die voorkeur hebben voor het luxe leven in het paleis in plaats van de spelonk van Adullam. Het zijn vooral de verworpenen. In totaal zijn er 400 mannen. David wordt de leider van de bonte groep. Zij die tot hem komen, stellen zich onder zijn leiding. Van het hof van Saul wenden ze zich definitief af.

Moab (1 Samuël 22: 3,4)

David weet dat zijn ouders vanwege hun leeftijd in de grot niet veilig zijn. David gaat naar Mizpa in Moab. Dat is een zware tocht met een afdaling van 900 meter naar de Dode Zeevlakte en een vergelijkbare klim naar de hoogvlakte van Moab. David vraagt aan de koning van Moab of zijn vader en moeder in Moab mogen verblijven. Hij zegt: totdat ik weet wat God mij zal doen. Een mooie belijdenis. Hij zegt dus niet: Als ik sterk genoeg geworden ben, zal ik Saul te pakken krijgen. Nee hij gelooft in de voorzienigheid van God. Hij legt zijn leven in Gods handen. God heeft een plan met hem. Hij zal koning worden. Maar hoe en wanneer, dat geeft David aan de Heere over. De koning van Moab is David

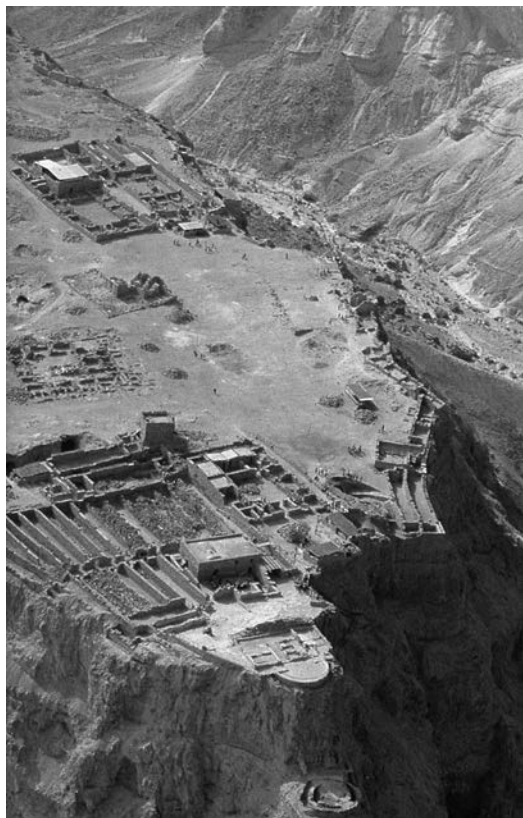
welgevallig, omdat hij een vijand van Saul is (14: 47). Bovendien is Ruth, de overgrootmoeder van David, een Moabitische (Ruth 4: 21,22).

De vesting (1 Samuël 22: 4,5)

Terwijl zijn ouders in Moab zijn, verblijft David in de vesting. Moeten we hier denken aan een collectief en betekent het dat David van de ene naar de andere spelonk vlucht? Of wordt er de bergvesting van Mizpa in Moab mee bedoeld (vers 3)? Of mogen we denken aan de Massada aan de westkust van de Dode Zee, de laatste verzetshaard van de Joden in 73 n.C.? In ieder geval ligt het niet in Juda, want de Heere geeft door middel van de profeet Gad (2 Samuël 24: 11) de opdracht terug te keren naar het land Juda. Dit vraagt geloof, omdat het in Juda gevaarlijk is (23: 3). David gehoorzaamt en vertrekt naar Juda naar het woud van Chereth.

De Heere Jezus

In David worden de eerste contouren zichtbaar van Jezus Christus, de Zoon van David. Zoals David met haat en vervolging te maken kreeg, zo ook de Heere Jezus. Het verzet komt net als bij David van Zijn eigen volk, vooral van de geestelijke leiders. Het gevolg is dat de Heere Jezus als David een zwervend bestaan leidt. Hij zegt: 'De vossen hebben holen en de vogels in de lucht nesten, maar de Zoon des mensen heeft niets, waarop hij het hoofd kan neerleggen (Matth. 8: 20).' Bij David is er zonde, de Heere Jezus is echter zonder zonde. En waarom? Omdat Hij de Middelaar is tussen God en de mens (2 Korinthe 5: 21). Wie komen tot Jezus? Aanvankelijk geloven zijn broers niet in Hem (Johannes 7: 5), later verandert dat. Zijn moeder belijdt Hem als Zaligmaker (Lukas 1: 47). Verder komen

Massada

David op de vlucht voor Saul

David's groeiende populariteit als krijgsman en aanvoeder prikkelt Sauls afgunst, en Saul tracht David uit de weg te ruimen. David vlucht uit Gibe'a (1) naar Samuel in Najoth bij Rama (2). Al gauw gaat Saul hem daar zoeken, en David vlucht terug naar Jonathan in Gibe'a (3). Als Jonathan hem vertelt dat Saul vastbesloten is hem te doden, vlucht David naar de priester Achimelech in Nob (4), waar hij proviand krijgt en het zwaard van Goliath. David zoekt even zijn toevlucht in de Filistijnenstad Gath (5), en daarna in de grot van Adullam (6), waar zijn legertje aangroeit tot 400 man. Hij brengt zijn ouders naar Mizpe in Moab

onder de hoede van de koning van Moab (7); zelf gaat hij terug naar 'de vesting' (8). Al spoedig wijkt David uit naar het woud Chereth (9). Vandaar gaat hij de stad Kehila (10) helpen tegen plunderende Filistijnen. Als hij verneemt dat Saul op weg is naar Kehila, trekt hij met zijn inmiddels 600 man naar de woestijn Zif (11). Als David verneemt dat de Zifieten zijn verblijf aan Saul hebben verraden, gaat hij met de zijnen naar de woestijn van Maon (12). Daar ontkomt hij ternauwernood aan Saul, hij trekt zich terug in de bergvestingen van Engedi (13). Daar weet hij opnieuw aan Saul te ontkomen, hij krijgt zelfs de kans Saul te doden, maar wil dat niet doen. Vandaar keert hij terug naar 'de vesting' (14) en vervolgens naar de woestijn Paran (15). Ook daar verraden de Zifieten hem aan Saul, en ook daar spaart hij Sauls leven. Ten slotte vindt David met zijn mannen een toevlucht bij Achis, de koning van Gath (16).

armen en behoeftigen. Stuk voor stuk zijn het mensen die in hulpbehoevende omstandigheden zijn. Die zichzelf niet kunnen redden, omdat ze hun schuld leerden inzien voor God. In de nood vinden ze bij de Heere Jezus geborgenheid (Mattheüs 11: 28). Hij is de Rots op Wie we mogen bouwen en bij Wie we mogen schuilen. Plaats is er voor allen die niet weten hoe het verder moet. Hij is onze Adullam in de strijd van dit bestaan. Hij beschermt ons in moeite en verdriet, in leven en sterven.

Gespreksvragen

1. In Markus 2: 26 doet Jezus een beroep op 1 Samuël 21: 1-9. Zie ook Matth. 12: 4,7. Wat zegt de opmerking van Jezus over onze omgang met de wet?
2. Er zijn geen grote aantallen die Jezus volgen. Is het belangrijk om te weten hoeveel er zijn (zie Lukas 12: 32)?
3. Spreek er met elkaar over wat het voor u persoonlijk betekent dat Jezus onze Adullam is.
4. In Psalm 34: 20 lees ik dat ook een rechtvaardige veel tegenspoeden meemaakt. Waarom?
5. Geldt het vijfde gebod ook nog als de kinderen volwassen geworden zijn? Hoe?
6. Om cultisch rein te zijn mocht er geen seksuele gemeenschap zijn. Vandaag geldt deze regel niet meer. Wat leren we in het N.T.? Zie bijv. Hebr 13: 4 en 1 Korinthe 7: 5.
7. Het woord Edomiet (nakomeling van Ezau, zie 1 Samuël 21: 7) klinkt verdacht in de oren van de lezer. Spreek er met elkaar over waarom (zie bijv. Gen 25: 30)?

Ds. C.H. Bijl

De vrucht van de rechtvaardigmaking

Romeinen 5 : 1–11

Centraal in de Romeinenbrief staat het begrip “rechtvaardigmaking”. Dat wil zeggen dat het goed zal zijn tussen God en mens. De noodzaak van de rechtvaardigmaking is in de eerste hoofdstukken uitgewerkt. Duidelijk heeft Paulus in die hoofdstukken uiteengezet dat wij zondaar zijn en dus niet rechtvaardig voor God. In de daarop volgende hoofdstukken staat dat we alleen door het geloof in het werk van Jezus Christus in de juiste verhouding met de Heere God rechtvaardig worden. Een voorbeeld van iemand die door het geloof rechtvaardig voor de Heere werd is Abraham (zie hfdst. 4).

(Vers 1 – 2)

Hoofdstuk 5 gaat verder door te laten zien wat de rechtvaardiging door het geloof ons schenkt. Het hoofdstuk begint met een conclusie: “Wij dan gerechtvaardigd uit het geloof”. Wanneer we door geloof in het werk van Christus aan Hem verbonden zijn, mogen we weten dat het goed is tussen God en ons. Dan komt er door Christus’ verdienste vrede tussen God en mens. Stonden we eerst op voet van oorlog met de Heere, nu schenkt Christus vrede (zie ook Efeze 2: 14 – 18 en Joh. 14: 27). Deze vrede is ten diepste ook het doel van de vrede, de Sjalom van het Oude Testament.

Naast de vrede die Christus schenkt, wordt de toegang tot de Heere verleend. Zonder vrees mag God worden genaderd! Dit naderen van de Heere is niet van-zelfsprekend. Het is iets wat slechts kan en mag door de genade waarin we staan. Maar dat naderen geeft ook een geweldige hoop. Door het werk van Christus

komt er toekomst. Een hoop en toekomst waar we van roemen en grootspreken. Zie ook 4: 18 waar Abraham zo op het Woord van God hoopt dat er toekomst voor hem is. Wat is de hoop waar we goed van spreken: dat er een moment komt dat Gods eer en heerlijkheid en genade en glorie over de gehele wereld gezien en gehoord wordt.

(Vers 3 – 5)

Toch roemen we niet alleen omdat er hoop is op een heerlijke toekomst voor een ieder die door het geloof leeft. We mogen ook nu al roemen in de moeite die we meemaken. Zonder concreet te worden, zegt Paulus dat het leven van de gelovige onder druk kan staan. Wellicht kunnen we denken aan 8: 35.

In de verdrukking en moeite, schenkt de Heere de genade van volharding. Zo worden we aan Hem verbonden en gaan we te midden van de nood goedspreken van Hem. Calvijn zegt: “Omdat het hun

nochtans in het treuren en zuchten niet ontbreekt aan grote vertroosting, daar zij de overtuiging koesteren, dat alles wat zij te lijden hebben door de hand van een zeer liefderijke Vader hun ten beste gewend wordt, wordt met recht gezegd dat zij roemen“. Juist in de moeite van verdrukking gaan de gelovigen opmerken dat de Heere bezig is ons te oefenen in geloof, volharding, roemen en hoop. Ook in II Kor. 8: 2 en Jacobus 1 lezen we van het voorrecht als de Heere ons in de verdrukking staande houdt en ons geloof beproeft.

De verdrukking bewerkt volharding, dat is geduld. Doordat er zo aan ons leven geschud wordt, kun je wel zeggen dat het geloof op de proef wordt gesteld. De Heere beproeft dan of er nog iets anders is waar we op hopen. De Heere laat Zijn kinderen soms de diepe weg bewandelen en dan wordt het duidelijk dat in de storm slechts de hoop op Hem overblijft (zie ook Psalm 73: 13 (ber.)).

Nu zou je te midden van de aanvechting wel eens kunnen wanhopen. Blijven we staande of hebben we tevergeefs gehoopt? Uiteindelijk blijven we ook niet staande door óns geloof. De Heilige Geest die de liefde van de Heere God in ons hart schenkt, Die houdt ons staande.

(Vers 6 – 8)

Als iemand zou roemen in zijn eigen kracht, dan hebben we het mis. In vers 6, 8 en 10 laat Paulus zien wie er door Christus gered worden. Christus kwam niet voor de volkomen en sterke mens. Hij kwam voor krachtelozen en goddelozen (vers 6), zondaars (vers 8) en vijanden (vers 10).

Het woord “krachteloos” is een vaker voorko-

mend woord. Het is Christus zelf die zwak en krachteloos is geworden (II Kor. 13: 4). Het woord komt ook in II Kor. 12: 5 naar voren als er staat dat we roemen in onze zwakheden. Want in die zwakheden schenkt Christus Zijn genade.

Wij kunnen dus niet in onszelf en onze kracht roemen. We kunnen slechts in Christus roemen. Hij is op Gods moment gestorven voor goddeloze mensen. Wat een wonder is dat. We zouden ons voor kunnen stellen dat iemand zijn leven geeft voor een goed iemand, maar Christus geeft Zijn leven voor een zondaar. Daarin bewijst God Zijn liefde omdat Hij het allerliefste overgeeft tot in de dood. Het is vernederend te vernemen dat Christus voor krachteloze en goddelozen gekomen is, maar ook uitermate bevrijdend dat Hij voor zulke mensen komt!

(Vers 9 – 11)

Niet alleen mag de gelovige weten rechtvaardig voor God te zijn en mag hij of zij geloven dat de Heere staande houdt in de verdrukking, er is nog meer te zeggen. In het bloed van Christus, dat is in Zijn dood ligt ook de zekerheid dat we gered worden van de toorn van God. Het oordeel van de Heere komt over de schepping. Dat zien we in het eerste hoofdstuk van de Romeinenbrief. De schepping roept Gods toorn over zich af door de zonde. Maar nu ligt er zo'n kracht in het werk van Christus dat we niet bang hoeven te zijn voor Zijn toorn.

De toorn van God zal de gelovigen niet treffen omdat het bloed vloeide. Waar zien we dat beter dan in het Avondmaal? De beker van de dankzegging is immers de gemeenschap aan het bloed van Jezus Christus. Dat bloed,

dat ten diepste Zijn leven is, dat reinigt en dat beschermt tegen de toorn. Dat komt omdat Hij zelf de toorn en straf gedragen heeft. In Paulus' brieven gaat het voortdurend over de dood van Christus aan het kruis. Slechts door de kruisdood van Christus worden we verzoend met de Heere. Er is over de verzoening veel te doen. Sommigen zeggen smalend dat God toch geen bloed hoeft te zien. Anderen wensen niet dat Christus de dood in gaat voor de zonde van anderen. Toch zegt het woord "verzoenen", dat zo dikwijls gebruikt wordt, wel degelijk dat God die de zonde haat, de straf en schuld op Christus legt. Van Gods kant verdwijnt door Christus' gewillige offer, elke belemmering. Tegelijk zal de verzoening ook in ons leven plaatsvinden. We zullen immers van vijand door het geloof in Christus veranderen in een kind van God. Die verzoening aan het kruis is iets heel persoonlijks. Er staat in vers 10 immers dat wij verzoend worden met Hem. Dus in ons zondige, vijandige leven gebeurt iets wanneer de Heilige Geest ons aan Christus verbindt. We worden van vijand een gerechtvaardigde.

Toch hebben we niet alleen met de dode Heiland te maken. Vers 10, dat ook in het Avondmaalsformulier staat, zegt dat we gered worden door het leven van Christus. Het is de levende Heiland die ook nu eeuwig leeft en door de Heilige Geest met ons gaat, die de weldaden van de verzoening schenkt. Het laatste vers van hst 4 zegt dat Hij "om onze overtredingen is overgeleverd, en opgewekt om onze rechtvaardiging". Dit is ook wat Zondag 17 van de Heidelbergse Catechismus zegt. Het nut van de opstanding is dat de Heere Jezus de gerechtigheid die Hij verworven heeft, uitdeelt. We mogen in het geloof steeds weer op de Heiland zien en elk

moment van de levende Heere vergeving en verzoening ontvangen. Dan ontvangen we niet alleen, dan roemen we in Hem. Dan is, zie vers 13, het hele geloofsleven en leven waarin geroemd wordt van Hem en gezongen wordt tot Hem.

Gespreksvragen

1. Paulus begint hoofdstuk 5 met de woorden "Wij dan gerechtvaardigd zijnde". Durven we hem zo na te spreken? Wat komt er bij ons boven als we denken aan de vrede en de hoop die we daardoor krijgen?
2. In het doopformulier staat dat "de Heere het kwade van ons weert of ten beste keert". Bespreek deze zin van het doopformulier en verbindt het met Romeinen 5: 1-5.
3. Hoeven we na het lezen van vers 9 en het geloven van dat wat er staat, niet meer bang te zijn voor het oordeel? Wat zeggen we tegen elkaar als we toch merken dat er angst is voor het oordeel?
4. Staan we in het geloofsleven meer stil bij de gekruisigde Christus en Zijn bloed, of ook bij de Opgestane Heere Jezus? Welke invloed heeft het als we opmerken dat Hij nog leeft?
5. Waarom zou de verzoening door het lijden en sterven van Christus zo vaak ter discussie staan? Welke zegen haalt u zelf uit dit hoofdstuk als het gaat over het lijden en sterven van Christus en de verzoening die Hij geeft?

van de voorzitter

Ds. W. Westland

Na de vakantie

Wanneer u dit nummer van de Hervormde Vaan ontvangt, is voor de meesten de vakantieperiode weer voorbij. Ik hoop dat u uitge-rust bent, en toegerust om een nieuw verenigingsseizoen te beginnen. Beseffen we, wat een voorrecht het is, dat we nog in vrijheid mogen samenkomen rond Gods Woord! Noteer in uw agenda de avonden van uw mannenvereniging, en houd die zoveel mogelijk vrij.

Het begin van het nieuwe seizoen is ook een goede gelegenheid om gasten uit te nodigen. Persoonlijke benadering werkt het beste om nieuwe leden te werven voor uw vereniging. Ik wens u allen een gezegend winterseizoen. Bij het onderzoek van Gods Woord mogen we vertrouwen op de belofte van God uit Jesaja 55; "Mijn woord, dat uit Mijn mond uitgaat, het zal niet vruchteloos tot Mij terugkeren, maar het zal doen wat Mij behaagt, en het zal voorspoedig zijn in hetgeen, waartoe Ik het zend." (vs. 11)

Tien Geboden

In de komende tijd zullen onze bestuursleden om de beurt een artikel schrijven over één van de Tien Geboden. U kunt deze artikelen

gebruiken om te bespreken op uw Mannenvereniging, of voor persoonlijke bezinning. In een tijd, waarin velen Gods geboden naast zich neerleggen, mag ons gebed wel zijn met Psalm 119: "Doe mij op het pad van Uw geboden treden, schraag op dat spoor mijn wankelende gangen".

Bonds-dag

We attenderen u op zaterdag 31 oktober. Dan hopen we D.V. in Putten onze jaarlijkse Bonds-dag te houden. Een dag om naar uit te zien! Fijn, dat we weer in de Oude Kerk terecht kunnen, en gebruik mogen maken van "De Aker".

Het Thema is dit keer: "Het vrije (w)oord". Prof. H. van de Belt uit Woudenberg zal de morgenlezing verzorgen. Hij richt dit thema onder meer op de Reformatie-herdenking. 's Middags zal Drs. P. Vergunst uit Apeldoorn dit thema uitwerken naar de praktijk van onze tijd. U vindt het volledige programma van de Bonds-dag op de achterpagina van dit nummer.

Groet

Een hartelijke groet aan u allen, mede namens de andere bestuursleden.

Onze voorzitter met emeritaat

In de vorige Vaan schreef onze voorzitter ds. W. Westland er zelf al over. Hij is -als u dit leest- op zondag 30 augustus met emeritaat gegaan. Vanaf 1973, toen hij in Veen als predikant bevestigd werd, tot nu toe heeft hij in de actieve dienst werkzaam mogen zijn in meerdere gemeenten.

Vanuit onze Bond willen wij hem en zijn vrouw voor de komende tijd, die zo anders zal zijn dan anders, van harte Gods zegen toe wensen. En wijsheid om in het leven op een andere wijze dienstbaar te mogen zijn aan Gods Koninkrijk.

Als Mannenbond zijn we zeer dankbaar, dat hij voorlopig beschikbaar blijft als onze voorzitter.

De 2e voorzitter, ds. J.P. Nap

Ds. P. Molenaar

Profetisch elan en profetische ontdekking

Vrienden van Kohlbrugge

Binnenkort hopen we weer als mannenverenigingen te vergaderen. Hoe goed is het om de Schrift te onderzoeken. Dat geeft toch zegen. Wat hebben we veel ontvangen in de uitleg der Schriften uit de schat van de kerk door de eeuwen heen. We kunnen veel leren van voorgangers, die profetisch hun tijd verstonden en de Schriften daarbij lieten spreken. Mij troffen de lezingen van ds. L. J. Geluk en dr. H. Klink op de jaarlijkse conferentie van de Vrienden van Kohlbrugge op 13 juni jl. in Vianen over Kohlbrugge en over Martelaarschap in het christendom en de Islam. Er is helaas weinig aandacht aan deze lezingen in de pers besteed, die we nu kunnen lezen in het nummer van Ecclesia van 25 juli. De Vrienden van Kohlbrugge hebben vaak vanuit hun kring een profetische geluid in de samenleving en in de kerk laten horen. Verschillende predikanten uit deze kring hebben in de Tweede Wereldoorlog profetisch gesproken met het oog op dat verschrikkelijke tijdsgewricht, terwijl anderen zwegen. Hoe hebben velen uit deze kring ook een profetisch geluid laten horen met het oog op de weg, die onze Nederlandse Hervormde Kerk in de zestiger en zeventiger jaren van de vorige eeuw ging. Dat profetische geluid mochten zij ook rondom de vorming van de PKN met profetische elan en priesterlijke bewogenheid laten horen. Zij hebben vaak in navolging van hun leermeester

Kohlbrugge de kerkelijke en maatschappelijk situatie doorlicht, zonder daarbij politiek te bedrijven. De vriendenkring is vrij klein, maar het geluid is veelal zuiver in de ontmaskering van de kerkelijke crisis, die we nu in bijna alle delen van de kerk meemaken als een duidelijk oordeel van God. Ook in 2004 bij de vorming van de PKN heeft wijlen dr. W. Aalders profetisch gesproken, als hij het geweten van de kerk raakte in wat hij vanuit de Bijbel en de geschiedenis ons toen heeft voorgehouden.

Leerzaam is wat dr. Klink in zijn lezing naar voren bracht over martelaarschap in het christendom en de islam in wat het christelijk martelaarschap bijzonder maakt. Mooie lijnen trekt hij vanuit de hele kerkgeschiedenis naar het heden, met als conclusie: "Het christelijke martelaarschap houdt in dat jijzelf de dood niet aandoet, maar dat je wat je aangedaan wordt verdraagt. Christelijk martelaarschap houdt in dat je met de mond getuigt. Het christelijk martelaarschap is dat je Jezus ziet, Die ten hemel is gevaren en nu zit aan de rechterhand Gods. Het christelijke martelaarschap is niet bedoeld om te verderven, maar om te behouden-zelfs je vijanden. Vandaar de bede van Stefanus: Heere, (Kurios) vergeef het hun. Ze weten niet wat ze doen". Hier geeft collega Klink een helder beeld van het christelijk getuigenis tegenover dat van de Islam. Zeer leerzaam!

Wat Kohlbrugge ons nu nog te zeggen heeft
Diepgravend heeft collega Geluk op die conferentie aspecten van de theologie van Kohlbrugge behandeld. In die lezing heeft hij laten zien, hoe Kohlbrugge het Oude Testament zag en de vervulling ervan in Christus. Duidelijk kreeg in die lezing de Heidelbergse Catechismus veel aandacht. Het is leerzaam om deze lezing nog eens te bestuderen. Heldere lijnen worden getrokken in de verhouding van rechtvaardiging en heiliging, van wet en evangelie, maar ook in Kohlbrugge's visie op de sacramenten. Duidelijk wordt aangegeven dat de prediking van Kohlbrugge niets aan actualiteit heeft ingeboet met het oog op onze tijd.

Ds. Geluk geeft duidelijke lessen mee met het oog op het tijdsgewricht waarin we leven: "De wereld ziet er nu totaal anders uit dan in zijn tijd en wij leven in een heel ander geestelijk klimaat. Heeft Kohlbrugge dan nog wel een boodschap voor ons? Hij klaagde er zelf al over dat men in zijn tijd geen begrip meer had van Gods wet. Dat begrip is in de christelijke gemeente (daarbij denk ik in de eerste plaats, maar niet uitsluitend aan de gemeenten in de PKN) nu nog minder dan toen. Wij kunnen daaraan toevoegen: geen begrip voor wat heilig is, voor wat zonde is, voor wat schuld, voor wat vergeving, wat rechtvaardiging, wat heiligmaking is. Daarom zijn de landingsplaatsen voor het Evangelie schaars geworden en daardoor dreigt én de prediking én het karakter van de christelijke gemeente sterk te veranderen, voor zover dat al niet gebeurd is. Hoe kan, hoe moet het goddelijk Evangelie vandaag de dag gepredikt worden, wanneer het besef van de kern waar het om gaat bijna of geheel verdwenen is?" Hier raakt collega Geluk een punt, dat zeer actueel is. Het valt op, dat wel veel ethische onderwerpen aan de

orde worden gesteld, soms ook in themadiensten, maar mij bekruipt wel eens de vrees, dat we wel grenzen verkennen, van wat Bijbels mag of niet mag, maar dat we in die zoektocht Gods wet bezig zijn aan te passen aan onze belevingscultuur, waardoor de geestelijke ontdekking gemist wordt. Overschrijden we geen grenzen als het gaat over visies b.v. op alternatieve relaties, samenwonen en echtscheiding? Ik heb wel eens de indruk dat we in publicaties, die wel pastoraal bedoeld zijn, de grenzen tot het uiterste aan het beproeven zijn. Door eindeloos ethisch psychologisch en pastoraal de zaken te belichten, lopen we het gevaar, dat de ontdekkende functie en de kracht van de heilige wet helemaal ondergesneeuwd wordt en ook als zodanig niet meer ervaren wordt. Door begrip te kweken voor deze zaken, verdampt het begrip van de heiligheid van Gods wet. Heel kernachtig zei een bekend predikant onder ons vroeger in een preek over Elia, dat in de Bijbel wel het woord bekering voorkomt, maar niet het woord begrip. Wij zijn vaak bezig begrip te kweken voor de situatie, waardoor we de ontdekkende functie van Gods Wet en Evangelie laten buiksprekken.

*Kohlbrugge nog actueel
naar alle delen van de kerk*

Collega Geluk zei verder: "Toch kunnen de christenen en de kerkelijke gemeenschappen slechts tot hun schade aan de prediking, de boodschap van Kohlbrugge nú voorbijgaan". "Het Oude Testament is onmisbaar voor de kerk. Het is vol van de komende Christus en onlosmakelijk één met het Nieuwe Testament. Wij onthouden dat het hier eigenlijk gaat over het 'zogenaamde' Oude en Nieuwe Testament, want het is één boek, het éne Woord dat God tot de wereld richt en waarvan Jezus Christus

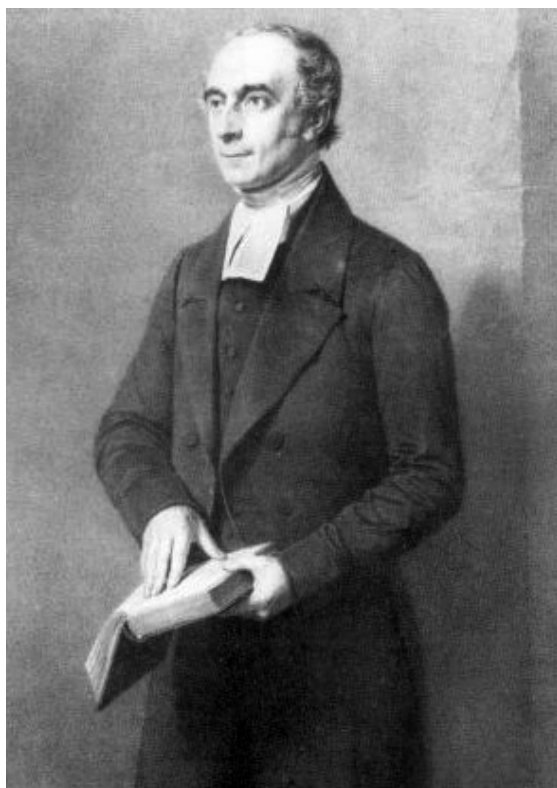
het levende middelpunt is. Het is niet Gods bedoeling dat de christelijke gemeente een gezelligheidsclub is, waarvan de leuke sfeer beslissend is en waarvan de leden tot allerlei activiteiten worden opgeroepen, alsof daarin het christelijke leven zou gelegen zijn. Ik vrees dat in veel gemeenten voortdurend gamele krukken van menselijke makelij worden uitgedeeld en aangeprezen om daarmee de berg van God te beklimmen". Inderdaad zie je een tendens om geloof te vertalen in kerkelijk gezelligheidsactiviteiten, zonder dat er maar het minste zondebesef is. Gemeentezijn wordt omgezet in de leus: 'hoe fijn is het om hier gemeente te zijn' met verlies van de ontmaskerende functie in de prediking.

*Geestelijke oppervlakkigheid
ter rechter en linkerzijde*

Verder zei Geluk: "Oppervlakkigheid en gemakzucht heersen wijd en zijd. Daardoor dreigt het gevaar dat ook in de christelijke gemeente schuldbesef en verbrokenheid van hart onbekend raken en het kerkelijk klimaat beheerst wordt door goedkope genade zonder een diep besef van schuld voor God en mensen. In het rechtse deel van de kerkelijke gemeenschappen die wortelen in de Reformatie is de betekenis van de Heilige Doop die aan de kinderen wordt bediend veelal volkomen uitgehold. Het is een handeling zonder wezenlijke inhoud. Geen gebeuren van Godswege, maar een ritueel dat er nu eenmaal bij hoort. Uit vrees voor remonstanie moet de oproep tot geloven het afleggen tegen het gevoel en ligt meer de nadruk op afwachten dan op het bevel te geloven. Mede hierdoor wordt soms een levenslange heilonzekerheid bevorderd. Met een variant op het bekende woord van J.A. Wormser sluit ik af: "Leer de gemeente,

leer volwassenen en kinderen de Doop verstaan, en beide zijn gered".

Het is goed dat deze zaken aan de orde gesteld worden. Goedkope genade is het gevaar, dat zowel 'links' en 'rechts' bedreigt. Aan de ene kant wordt niet meer verstaan het wonder van genade. Een vanzelfsprekend, automatisch, veronderstelt geloof wordt aangehangen, waarbij niets beleefd wordt van de strijd om in te gaan. Aan de andere kant is er vaak een lijdelijke godsdienst, waarbij ook helaas de worsteling om genade totaal ontbreekt. We kunnen rechtzinnig zelfgenoegzaam zijn met alles wat we nog hebben, maar het wonder, dat de Heere zondaren om niet rechtvaardigt wordt totaal niet ervaren. Het is goed dat we dit ook eens op de vereniging met elkaar bespreken!

Kohlbrugge

De aanhef van de Wet

Exodus 20 : 1–2 en Deuteronomium 5 : 6

Toen sprak God. Zo begint de Wet van de Heere, de Tien geboden, de Tien woorden, de Decaloog. Het is niet de Wet van Mozes, maar van God. Wel zegt Mal. 4:4 van Mozes, maar dat ziet op de bemiddeling van Mozes. God heeft ook gebruik gemaakt van engelen. Zie Hand. 7:53, Gal. 3:19, Heb. 2:2. God sprak, zoals zo vaak in de Bijbel: Alzo zegt de Heere. Niet wat wij vinden dus. Waar en wanneer was dat, dat God Zijn geboden gaf? Toen en daar. Op de berg Horeb of Sinai. Wanneer je er nu op klimt zegt men: Mozesberg, 2285 meter hoog. Nu in onveilig gebied gelegen. Deze geboden zijn een verheldering en herhaling van de oorspronkelijk de mens ingegeven zedewet, zie Rom 2:14–15. Gods Wet was bestemd voor heel het volk Israël. Voor zover het toen aanwezig was, maar ook voor alle nakomelingen, tot vandaag aan toe. Gods volk vanaf Abram, Zijn oogappel, Zijn eigendom. Volk van Gods verkiezing en verbond, waaruit de Messias geboren zou worden. Maar God sprak al deze woorden ook tot alle volken, alle mensen, alle talen. Ook tot ons! Laten we het horen en ervan ophoren. Al deze woorden. De gehele Wet, tien geboden. Daar mag niets van af. God heeft ze al-

lemaal gesproken en geschreven. Op 2 stenen tafelen, grote platte stukken steen. Ze moesten passen in de ark. Hij gaf ze. Hoeveel geboden er op die 2 stenen stonden is ons onbekend. Uitleggers spreken over 5-5, 4-6 of 3-7. Waar ze gebleven zijn, weten we ook niet.

Zeggend. Wat nu volgt in vers 2 noemen we wel de Aanhef van de Wet. Of: de inleiding, de voorafpraak, de proloog. Voor veel mensen is dat eerste regeltje niet zo interessant, het begint voor hen pas bij gebod nr 1. Voor een recht verstaan van de Wet is dit vers echter heel voornaam. Het hoort eigenlijk bij elk gebod.

Om te beginnen stelt God Zichzelf voor. Hij zegt wie die Wetgever is. Hij spreekt met gezag. Men moet zich door Hem laten gezegen.

Ik ben de HEERE. Met hoofdletters. De uit- en in Zichzelf bestaande, de Eeuwige, de Enige. De Verbondsgod. Zie Exodus 3:14. De Wet hoort bij het verbond. Het verbond dat hier werd vernieuwd, herhaald. De Wet is een verbondsdocument. De Wet is de grondwet. De wetstafelen worden ook wel verbondstafelen genoemd. Het gaat dan om het genadeverbond, niet om het werkverbond.

We lezen verder: uw God. Dat heeft alle nadruk. Niet een God, niet de God, maar uw. Ik ben jullie God en jullie zijn Mijn volk. Hij verbindt Zich aan Zijn volk, dit zondaarsvolk. Aan gevallen mensen. Wat kan Hij meer geven dan Zichzelf, dan Zijn Naam? Maarten Luther zei: "Begrijpt u dat? De Heere, Die de hemel heeft tot Zijn troon, is de God van mij, stofje, zondaar. Toch is het zo! Loof de Heere mijn ziel" De HEERE, uw God, het grootste woord dat God gesproken heeft na de zondeval.

Die u uit Egypteland, uit het slavenhuis (diensthuis) uitgeleid heb.

Voordat God zegt wat het volk moet doen, of juist niet moet doen, zegt Hij wat Hij gedaan heeft. Iets heel groots. Zijn volk verlost. Hij heeft bewezen dat Hij de God van Israël is door hen uit te leiden uit Egypte. Uit liefde en genade. Het was daar in Egypte een slavenhuis geworden. Daar wist het volk alles van, ze hadden zelf de verschrikkingen er van ondervonden. Zal het volk daar de HEERE niet voor bedanken? Zullen ze niet graag Zijn wil doen, uit dankbaarheid? Uit wederliefde? God vraagt hun gehoorzaamheid. Hij heeft recht op Zijn volk. Het is hun schuldige plicht Hem te dienen. Dat is Zijn hoog bevel. De geboden zijn meer dan advies of goede raad. Het is Zijn wet! Vaders wil is wet. Hij heeft het goed met Zijn volk voor. Het zijn heilzame geboden. De wet is heilig, rechtvaardig en goed, Rom. 7:12.

Eerst dus verlossing. "Hier gaat het Evangelie vooraf aan de Wet" (W.H.Velema) Hebben wij ook iets te maken met die verlossing uit Egypte? Zeker! Wij kennen deze God, onze God, Die in Zijn eniggeboren Zoon Jezus Christus Zijn volk verlost heeft uit het

slavenhuis van satan en zonde en dood. Heel de Wet brengt ons bij Christus, evenals bij het verbond. Alles ligt vast in Hem. Ook Gods genadige verkiezing.

Paulus schreef in Galaten 4, dat toen Jezus geboren werd, Hij ook gekomen is onder de wet. Alle wetten kwamen op Hem af. Hij heeft de wet gehouden, vervuld. Om ons te verlossen. Dat deed niemand Hem na.

Hij heeft de Wet ook uitgelegd. In de bergrede en de samenvatting in het liefdegebed heeft Hij de lat nog hoger gelegd. Wat Hij niet gedaan heeft is Gods Wet afschaffen, aan de kant leggen, ongeldig verklaard voor ons. Juist door de vloek van de wet te ondergaan, heeft Hij de geldigheid bevestigd. Voor altijd. De Wet blijft altijd gelijk. Waar wel een einde aan gekomen is, is het oordeel. Dat droeg Hij op Golgotha. Onze straf op wetsovertreding werd op Hem gelegd. Wetsovertreders, wat ze ook hebben gedaan, kunnen zalig worden door de kracht van Zijn bloed. Christus zegt: Zie op Mij! En dan komt de Wet terug. Eerst: "Waaruit kent u uw ellende? Uit de Wet van God" (zondag 2) en dan: "Om die te doen uit dankbaarheid". Daarbij helpt ons de Geest. Hij toont ons de spiegel en brengt ons bij Jezus en doet ons uit Hem leven." De Wet klaagt ons aan, het Evangelie neemt ons bij de hand" (W.H.Velema).

De uittocht uit Egypte komt in het OT telkens weer terug. Zie bijv Exodus 29:46; Lev. 19:36; Deut. 5:15, 6:12, 8:14, 13:5,10; Richt. 6:8; 1 Sam. 10:18; Ps. 81:11; Jer. 34:13; Hosea 13:4; Amos 2:10. Dat mocht vooral niet vergeten worden! Israël is geheel op Hem aangewezen en wij niet minder. "Dat wij, verlost uit de hand van onze vijanden, Hem zouden dienen zonder vrees" (Lucas 1:74).

In gesprek

Ieder jaar ontwikkelt onze bond in samenwerking met drie andere bonden een digitaal magazine, Opvoedingsbron (zie kader). Opvoedingsbron wordt geschreven rondom een thema dat voor verschillende plekken in de gemeente is uitgewerkt. Zo kunnen ouders thuis én in de gemeente leren en ontdekken over een thema met betrekking tot de geloofsopvoeding. In de Hervormde gemeente van Schoonhoven is het gebruikt tijdens een verenigingsavond van de MV over een vrij onderwerp. Eén van de leden heeft het onderwerp over geloofsopvoeding binnen gezin en gemeente ingeleid. Gestart werd met een aantal prikkelende actuele stellingen.

We geven er twee weer ter illustratie.

1. In een column in de Hervormde Vrouw las ik het volgende waar gebeurde verhaal. Iemand die betrokken was bij het plaatselijke catechese werk vroeg aan zijn catechisanen 'Kunnen jullie iemand uit je omgeving noemen die dicht bij de Heere leeft, op wie je jaloers bent?' Nee, ze wisten niemand.... Niemand!

2. Mijn kinderen zijn de deur al uit, denkt u misschien bij deze inleiding. Mijn taak heb ik uitgevoerd. Recent las ik in een boek dat een predikant was beroepen in een bepaalde gemeente met een duidelijk accent om zich te richten op jongeren. De maandag na de bevestigingsdienst zag men de dominee het plaatselijke bejaardencentrum binnen lopen. Dat viel natuurlijk op bij gemeenteleden en men stelde daar vragen over. Waarop de predikant vertelde waarom hij naar de bejaarde gemeenteleden was gegaan. Hij had hen gevraagd om iedere dag voor de jongeren te bidden en voor hem als predikant. Zo had hij ook de ouderen in de gemeente betrokken bij zijn missie voor de jongeren. Daarna hebben we gezamenlijk de inleiding van ds. Olie behandeld over Jozua 4. In groepen werd uitgebreid nagedacht over de

verschillende vragen en stellingen die de ds. bij dit Bijbelgedeelte had verzameld.

Zeër waardevol in de bespreking was de interactie tussen zowel ouderen (70+) als jongere broeders en het elkaar van hart tot hart bevragen. Dat geeft diepgang in de gesprekken maar maakte ons ook allemaal bewust dat we een grote taak hebben in de geloofsopvoeding in de gemeente. We kijken dan ook met dankbaarheid terug op deze avond. En hopen ook volgend jaar weer dit magazine als vrij onderwerp naast de onderwerpen uit de Hervormde Vaan te bespreken.

Bijgaand artikel van Kees Codee uit Schoonhoven is een voorbeeld van hoe het digitaal magazine Opvoedingsbron gebruikt kan worden op de MV. Het magazine is digitaal te vinden op onze website: www.hervormdemannenbond.nl en dan doorklikken naar Actueel. Dit is een initiatief van het WEB, Werkgroep Educatief Beraad, een samenwerkingsverband van de Vrouwenbond, Zondagsscholenbond, HGJB en onze Mannenbond.

Wijzigingen adresboekje 2011

De volgende wijzigingen doorvoeren:

1) de MV "Filemon" te Grafhorst (blz. 27) heeft een nieuwe voorzitter: dhr. M. ten Brinke, Tuinfluiter 47, 8271 HK IJsselmuiden; en een nieuwe penningmeester: dhr. W. van der Linde, Nachtegaal 3, 8271 HS IJsselmuiden.
2) de MV "Schrift en Belijdenis" te Papendrecht (blz. 4) heeft een nieuwe penningmeester: dhr. W. de Jong, Govert Flinckstraat 18, 3351 VH Papendrecht.

3) de MV "Daniel" te Hoevelaken (blz. 17) is opgeheven vanwege het kleine aantal leden. De leden die over bleven, zijn lid geworden van de MV "Onderzoekt de Schriften", eveneens te Hoevelaken.

4) de MV "Augustinus" te Aalburg (blz. 6) heeft een nieuwe penningmeester: dhr. J. T. G. van Helden, Polstraat 45a, 4261 BP Wijk en Aalburg.

5) de MV "Schrift en Belijdenis" te Capelle a/d IJssel (blz. 19) heeft een nieuwe voorzitter: dhr. A.P. Uitbeijerse, Wiekslag 11, 2903 VA Capelle a/d IJssel; en een nieuwe penningmeester: dhr. P. Kreuk, Offenbachstraat 33, 2901 JJ Capelle a/d IJssel.

Met vriendelijke dank voor uw medewerking,
Ds. J. van Dijk, secr.
e-mail: ds.j.vandijk@hetnet.nl

Themadag 2015

regio Midden Nederland

De commissie Mannendag Midden nodigt u uit voor de Regionale Themadag in "Rehoboth" achter de Hervormde kerk in Hoevelaken, adres Westerdorpstraat 67.

Datum: D.V. zaterdag 3 oktober 2015.
Inloop is vanaf 9.00 uur,
we beginnen om 9.30 uur.

Onderwerp: "Bidden met Maarten Luther".

Spreker: Dr. M. Van Campen, Hervormd emeritus predikant te Ede.

Onderwerp: "Stille tijd, praktische handreikingen".

Spreker: Drs. Tj. Wijnsma
Chr.Ger. predikant te Putten.

Leiding is in handen van Ds. A. D. Goijert, Hervormd em. predikant te Nijkerk.

Rond de klok van 12.30 uur sluiten we af met een gratis lunch.

Informatie :

www.mannendagmidden.nl

www.facebook.com/mannendagmidden

www.twitter.com/mannendagmidden

boekbespreking

Ds. P. Molenaar, **De eerste en tweede brief van Petrus**, Rondzendbrief en geestelijk testament. Verschenen in de serie: Aan u geschreven. Uitgeverij De Banier, Apeldoorn 2015, € 14,95.

De columnist van onze Hervormde Vaan blijkt een vaardige pen te hebben. Er verschenen al eerder pennenvruchten van hem. Nu ook een bijdrage aan de uitleg van de Eerste en Tweede Petrusbrief. Een hele opgave om dat binnen 188 bladzijden te doen maar door de manier van uitleg is de schrijver daar wonderwel in geslaagd. Dit komt mede door het feit dat dit geen vers voor vers-verklaring is. Enkele dingen die mij opvielen in de uitleg: de grote actualiteit van de Petrusbrief; de lijnen die vanuit het OT én het leven van Petrus worden getrokken; de toespitsing op het hart en leven van de gelovigen en de bewogen en pastorale toon van de schrijver. Elk hoofdstuk sluit af met 5 of 6 vragen. Met onderaan de vragen een Bijbelgedeelte dat wordt genoemd om te lezen. Dit is niet altijd een gedeelte uit 1 of 2 Petrus. (Persoonlijk zou ik dit aan het begin van elk hoofdstuk gezet hebben). Kortom: wie een eenvoudige en opbouwende uitleg zoekt bij 1 en 2 Petrus kan hier zeker zijn winst mee doen! E. de Mots

overlijdensberichten

*De Heere is mijn Herder.
Psalm 23*

Met droefheid delen wij u mede dat op
24 juli 2015 door een ernstige ziekte
is overleden ons trouw lid

DIRK NAGEL

in de leeftijd van 66 jaar.

De Heere vertrooste zijn vrouw, kinderen
en kleinkinderen.

Bestuur en leden
van de mannenvereniging Calvijn
te Westbroek

Met droefheid geven wij u kennis dat de
Heere uit ons midden heeft weggenomen
ons meelevend lid

PIETER HENDRIK TUIJTEL

in de leeftijd van 80 jaar.

We zijn dankbaar voor zijn jarenlange
inbreng tijdens de verenigingsavonden.

De Heere vertrooste zijn vrouw, kinderen,
en (achter)kleinkinderen.

Bestuur en leden van
mannenvereniging "Calvijn"

Oud-Alblas, 26 juni 2015

Met droefheid hebben wij kennis
genomen van het overlijden van ons trouw
en meelevend lid

EVERT AGTERHUIS

op de leeftijd van 85 jaar.

Hij was in 1961 een van de oprichters
van de Mannenvereniging en was tot het
laatst toe zeer betrokken bij onze vereni-
ging. Wij zullen zijn doordachte en zeer
gewaardeerde inbreng node missen.

De Heere ondersteune en trooste zijn
kinderen en kleinkinderen en verdere
familie met dit grote verlies. Hij heilige
deze roepstem aan ons aller hart.

Bestuur en leden van de M.V.
"Onderzoekt de Schriften"

Hattem, 12 juli 2015

*Want ik ben ervan overtuigd dat het lijden
van de tegenwoordige tijd niet opweegt
tegen de heerlijkheid die aan ons
geopenbaard zal worden.
Romeinen 8 : 18*

Met droefheid delen wij u mede dat de
Heere, 8 juli 2015, tot Zich heeft
genomen ons trouwe lid

**GIJSBERT DIRK JAN
VAN DER SCHANS**

op de leeftijd van 74 jaar.

Vele jaren was hij lid van onze vereniging,
waarvan de laatste jaren als secretaris.

De Heere vertrooste zijn familie met Zijn
genade.

Bestuur en leden van de
M.V. „Elimelech”
Bruchem, Kerkwijk en Delwijnen

BOND VAN HERVORMDE MANNENVERENIGINGEN OP G.G.

UITNODIGING

VOOR DE

BONDSDAG 2015

D.V. ZATERDAG 31 OKTOBER

IN DE OUDE KERK TE PUTTEN

Aanvang: 10.00 uur

Thema: “Het vrije W(w)oord”

AGENDA:

1. Opening door de 1e voorzitter, ds. W. Westland
2. Referaat door prof. dr. H. van den Belt te Woudenberg:
“In de Reformatie”
3. Betuiging van afhankelijkheid aan Zijne Majesteit de Koning
4. Bespreking van de ingekomen vragen
5. Sluiting morgenvergadering door ds. E. de Mots
6. PAUZE van 12.00 – 13.30 uur
7. Opening middagvergadering door ds. J.P. Nap
8. Referaat door drs. P.J. Vergunst te Apeldoorn:
“In onze tijd”
9. Zangpauze
10. Bespreking van de ingekomen vragen
11. Sluiting door ds. J.H. Lammers

N.B. De vragen kunnen schriftelijk worden ingeleverd.
Om praktische redenen is het onmogelijk de vragen mondeling te stellen.

Iedereen is hartelijk welkom!

C.D. G (2e secr.)

Een boekentafel van de Gereformeerde Bond is aanwezig.